

MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN ORFF VE KODALY YAKLAŞIMLARINI KULLANMA DURUMLARI (DENİZLİ VE KKTC ÖRNEĞİ)

Yrd. Doç. Dr. Özlem AKIN, Pamukkale Üniversitesi
Dr. Başak GÜLER GORGORETTİ, KKTC Doğu Akdeniz Üniversitesi

1. Giriş

Bu araştırma, dünyada sıkça kullanılan çağdaş müzik öğretim yöntemlerinden olan ve müzik öğretimine katkıları tartışılmaz olan Orff ve Kodaly yaklaşımlarının, müzik öğretmenleri tarafından kullanılma durumlarını saptamaya yönelik olarak yapılmıştır.

Günümüze kadar birçok uzman tarafından yeni eğitimsel fikirler öne sürülmüş, bazıları uzun süre geçerliğini koruyarak öğretim ortamlarında kullanılmış, bazılarıysa geçerliğini kısa bir sürede yitirmiştir. Şüphesizdir ki, reform hareketlerinin doğasında olan geçicilik özelliği, sosyo-politik değişimlerin ön-görülebilir sonuçlarıdır, eğitimciler yeni yaklaşımlarında bu durumu göz önünde bulundurarak tepkiler vermelidir (Frazee, 2006: 7). Orff ve Kodaly yaklaşık 80 yıldır dünyada uygulanagelen başlıca müzik öğretim yöntemlerindendir. Orff’un pedagojik fikirlerinin temelinde, çocuk oyunları ve çocukların gelişimsel özellikleri ile hayal dünyaları yatmaktadır. Kodaly ise, varolan müzik eğitimi yaklaşımlarındaki öğeleri biraraya getirmiş ve okulöncesinden profesyonel seviyelere kadar uzanan bir müzik eğitimi yöntemi başlatmıştır. Orff ve Kodaly öne sürdükleri fikirlerin bir müzik eğitimi yaklaşımı olarak değerlendirilmesi gerekliliğinin altını çizmişlerdir. Ülkemizde Orff ve Kodaly yaklaşımları, yöntem ve öğreti olarak da adlandırılmakta ve kullanılmaktadır.

1.1. Orff Yaklaşımı

Carl Orff’un (1895-1982) Elementer Müzik ve Hareket Eğitimi adı altında toplanan pedagojik fikirleri, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Münih’te filizlenmeye başlamıştır. Orff (1930/31), sadece müzik teorisine yönelmiş olan öğrenmeyi tamamlayan veya destekleyen değil, devinimden ve onunla ortak kökleri olan ritimden hareketle yapılandırılacak yeni bir müzik eğitimi hedeflemektedir “Orff-Schulwerk’in sosyal pedagojide ve terapide kullanımı özellikle önem kazanmıştır. Orff anlayışıyla müzik ve hareket eğitiminin kendine has yapısını belirleyen en önemli unsur “elementer” kavramıdır. Elementer müzik ve dans eğitimi, her türlü müzik eğitimi sürecinin temel basamağına oturur ve her şeyden önce “insan yetiştirmeyi” hedefler. Orff yaklaşımında müzik önce, hareket, dil, beden sesleri

ve vurmali çalgılarla ritmik düzeyde ele alınır. Ardından ise mırıldanma, şarkı söyleme, ses heceleri ve ezgisel çalgılar yoluyla ezgi düzeyinde müzik yapılır. Vurmali ezgi çalgıları yolu ile de en son aşama olan armonik düzeye varılır” (Toksoy ve Beşiroğlu, 2006: 25). İnsanın temel ifade biçimleri olan konuşma, devinme, şarkı söyleme ve dans, çocuklarda birbirlerinden çok keskin çizgilerle ayrılmış eylemler değildir. Orff, bu davranış biçimlerini birbirleriyle iç içe geçmiş olarak elementer müzik kavramında toplamaktadır. “Elementer, Latince elementarius, <<öğelere ait, ögesel, ilk-el, başlangıçta olan>> demektir. O zaman elementer müzik nedir? Elementer müzik hiçbir zaman sadece müzik değildir; hareket, dans ve dil ile birliktedir. Bu müziğe dinleyici olunmaz, onun bizzat yapılması gerekir (Kalyoncu, 2006: 2).

1.2. Kodaly Yaklaşımı

Macar besteci ve müzik eğitimcisi olan Zoltan Kodaly 1940-50’li yıllarda kendinden önce ortaya çıkmış tüm yöntemleri bir araya getirerek kendi müzik öğretim yöntemini ortaya koymuştur. Kodaly’e göre “bir dili konuşup, yazıp, anlayabilen her insan, müziğin dilini de aynı oranda öğrenmeye yeterlidir” yani okuyup yazabilen her insan müzik yazısını okuyabilir ve müzik eğitimi alabilir. Müzik eğitimi seçilmiş bir azınlığın bir lüksü olmamalıdır. “Şarkı söylemek müzisyenlik için en sağlam temeldir” yani müzik eğitiminde ana gereç çalgı olmamalı, çocuğun kendi sesi olmalıdır. “Müzik eğitiminin etkili olabilmesi için küçük yaşlarda müzik eğitime başlanmalıdır” küçük yaşlarda yani okul öncesi çağında başlayan müzik eğitimi ilköğretimdeki müzik eğitiminde başarıya ulaşılmasını sağlayacaktır. “Anadil müzikte de bir araç olmalıdır” dil ve müzik halk şarkılarında bir uyum içindedir ve anadilin doğal vurguları şarkının ritmini yansıtır. “Müzik ders izlencesinin iskeletini yani temelini oluşturmalıdır” müzik çocuğun her türlü gelişmesine (duygusal, beyinsel, estetik ve fiziksel) diğer konu ve kavramlardan çok daha fazla katkıda bulunabilir (Yıldırım, 1995: 24-25). Kodaly’nin müzik eğitiminde savunduğu diğer bir görüş ise müzik eğitime halk müziklerinden yola çıkarak başlamaktır. “Şayet biz diğer ulusları anlamak istiyorsak, önce kendimizi anlamak zorundayız. Bunun için de halk müziğinden daha uygun bir araç yoktur. Başka ülkelerin halk şarkılarını tanımak, o ülkelerin insanlarını tanımanın en iyi yoludur. Tüm bu çabaların sonal amacı öğrencilerin, geçmişin, bugünün ve geleceğin klasiklerini tanımalarını ve sevmelerini sağlamaktır.” (Gültek, 2007: 4).

1.3. Amaç

Bu araştırma, çağdaş müzik öğretim yöntemlerinden Orff ve Kodaly Yaklaşımlarının, Denizli ili ve KKTC’de kullanılma düzeylerini belirlemek ve uygulamadaki görünümünü saptayabilmek amacı ile örnek olay incelemesi olarak yapılmıştır.

2. Yöntem

Araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Ölçeği hazırlamadan önce literatür taraması gerçekleştirilmiş ve özaktarım amacı ile öğretmenlerin görüşlerini belirlemeye yönelik olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan “Orff ve Kodaly Öğretim Yaklaşımları Ölçeği” uygulanmıştır. Araştırma durum tespitini ortaya koymaya yönelik olarak hazırlandığı için her iki örneklem karşılaştırılmamıştır.

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Denizli ve KKTC’nde görev yapan müzik öğretmenleri; örneklemine ise Denizli Merkez ve KKTC ilköğretim okullarında çalışan ve random yöntem ile seçilmiş 18’er müzik öğretmeni oluşturmaktadır.

Tablo 1. Örnekleme oluşturan şehir/ülke, okul sayıları ve öğretmen sayıları

Şehir/ülke	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı
Denizli	15	18
KKTC	13	18
Toplam	28	36

Okullar random yöntemi ile belirlenmiş ve iki bölgenin örneklem sayısı birbirine eşitlenerek örneklem oluşturulmuştur. Bu çalışmanın bulgular ve yorum kısmında, örneklemelerden elde edilen veriler karşılaştırma yapılarak değerlendirilmemiş, her iki örneklem de kendi içerisinde değerlendirilerek sonuçlara ulaşılmıştır.

2.2. Ölçme Aracının Hazırlanması

Ölçme aracının hazırlanması aşamasında ilk olarak konu ile ilgili literatür taraması yapılmış, ikinci adımda ise öğretim yöntemlerine ilişkin soruları içeren ölçme aracı ifadeleri araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Araç hazırlandıktan sonra 2 uzman eğitim bilimci ve 4 uzman müzik eğitimcisi uzman görüşü alınmış, ölçme aracındaki ifadeler kontrol edilerek gerekli değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Ölçme aracının geçerlik ve güvenirliğinin belirlenmesi amacı ile 57 müzik öğretmenine ölçek uygulanmış ve ölçeğin “Chronbach Alfa” katsayısı .911 olarak belirlenmiştir. Ölçek, iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde 9 soruluk bir kişisel bilgi anketi, ikinci bölümde ise 1’i açık uçlu olmak üzere toplam 32 sorudan oluşan “Orff ve Kodaly Öğretim Yaklaşımları Ölçeği” bulunmaktadır.

Ölçek beşli likert tipi dereceleme ölçeğinden oluşmaktadır. Hiç (1), nadiren (2), arasıra (3), sıklıkla (4), her zaman (5) ölçeğin seçeneklerini oluşturmaktadır. Ölçeğin ikinci kısmına yönelik puan aralıkları da şöyledir.

Tablo 2. Ölçekte Yer Alan Seçeneklere Ait Puan Aralıkları

Seçenek	Puan aralığı
Hiç (1)	1.00-1.80
Nadiren (2)	1.81-2.60
Ara Sıra (3)	2.61-3.40
Sıklıkla (4)	3.41-4.20
Her Zaman (5)	4.21-5.00

3. Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, araştırmaya katılan öğretmenlerin kişisel bilgileri, öğretmenlerin kullandıkları müzik öğretim yöntemleri ve okullarda bulunan müzik aletleri ile okulların fiziksel şartlarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

3.1. Kişisel Bilgilere Yönelik Bulgular

Tablo 3’e göre Denizli örnekleminin %14’ü kadın, %4’ü ise erkektir. %38,9’u 5-10 yıllık, %33,3’ü 15-20 yıllık, %16,7’si 1-5 yıllık, %5,6’sı 10-15 ve 20-25 yıllık öğretmendirler. %83,3’ü eğitim fakül-

tesi, %11,1'i Güzel Sanatlar Fakültesi, %5,6'sı konservatuvar mezunudur. Örneklemin %100'ünün devlet okullarında çalıştığı belirlenmiştir. %88,9'u son 5 yılda hizmetiçi eğitime katılmamış, %11,1'i katılmıştır. Son 5 yıl içinde örneklemin %100'ü özel bir kursa katılmamıştır. Örneklemin %61,1'inde müzik sınıfı bulunmakta, %38,9'unda ise bulunmamaktadır. Örneklemin %33,3'ü müzik sınıfını sıklıkla, %33,3'ü nadiren, %22,2'si her zaman, %5,6'sı ise ara sıra yeterli bulmakta, %5,6'sı hiçbir zaman yeterli bulmamaktadır. Buna göre öğretmenlerin deneyimli öğretmenler oldukları, hizmetiçi eğitime çoğunluğunun katılmadığı, özel kursa hiçbirisinin katılmadığı, okulların yarısından çoğunda müzik sınıfının bulunduğu fakat orta düzeyde yeterli olduğu söylenebilir.

Tablo 3. KKTC ve Denizli Müzik Öğretmenlerinin Kişisel Bilgileri

Soru	Maddeler f		KKTC		Denizli	
			%	f	%	
1	Cinsiyet	Kadın	14	77,8	14	77,8
		Erkek	4	22,2	4	22,2
2	Hizmet Yılı	1-5 yıl	5	27,8	3	16,7
		5-10 yıl	5	27,8	7	38,9
		10-15 yıl	4	22,2	1	5,6
		15-20 yıl	3	16,7	6	33,3
		20-25 yıl	1	5,6	1	5,6
		25 +	-	-	-	-
3	Mezun Olunan Yükseköğretim Kurumu	Eğitim Fakültesi	17	94,4	15	83,3
		Konservatuvar	1	5,6	1	5,6
		Güzel Sanatlar Fakültesi	-	-	2	11,1
5	Çalışılan Kurum Türü	Devlet	14	77,8	18	100
		Özel	4	22,2	-	-
6	Son 5 Yılda Hizmetiçi Eğitime Katılma Durumu	Evet	9	50,0	2	11,1
		Hayır	9	50,0	16	88,9
7	Son 5 Yılda Özel Kursa Katılma Durumu	Evet	3	16,7	-	-
		Hayır	15	83,3	18	100
8	Okulda "Müzik Sınıfı" Bulunma Durumu	Evet	18	100	11	61,1
		Hayır	-	-	7	38,9
9	Müzik Sınıfının Kullanım Bakımından Yeterliliği	Her zaman	7	38,9	4	22,2
		Sıklıkla	8	44,4	6	33,3
		Ara sıra	1	5,6	1	5,6
		Nadiren	1	5,6	6	33,3
		Hiçbir zaman	1	5,6	1	5,6

Tablo 3’e göre KKTC örnekleminin %77,8’i kadın, %22,2’si erkektir. %27,8’i 1-5 yıllık, %27,8’i 5-10 yıllık, %22,2’si 10-15 yıllık, %16,7’si 15-20 yıllık ve %5,6’sı 20-25 yıllık öğretmenlerdir. Örneklemin %94,4’ü eğitim fakültesi, %5,6’sı ise konservatuvar mezunudur. %77,8’i devlette, %22,2’si özel okulda çalışmaktadır. %50’si son 5 yıl içerisinde hizmetiçi eğitime katıldıklarını belirtmişlerdir. %91,6’sının son 5 yıl içerisinde “Müzik Öğretim Yöntemleri” ile ilgili özel kursa katılmadıklarını belirtmişlerdir. Örneklemin yalnızca %16’sı özel bir kursa katıldıklarını belirtmişlerdir. Örneklemin %100’ü okullarında müzik sınıfı olduğunu belirtmişlerdir. %38,9’u sınıflarını her zaman, %44,4’ü sıklıkla, %5,6’sı arada, %5,6’sı nadiren yeterli bulmakta, %5,6’sı ise yeterli bulmamaktadırlar. Buna göre örneklemin yarısından fazlası genç öğretmenler olduğu söylenebilir. Örneklemin çoğunun eğitim fakültesi mezunu oldukları ve devlet okullarında çalıştıkları belirlenmiştir. Örneklemin yarısı hizmetiçi eğitime katıldığını belirtmiş, çoğunluğu ise özel kursa katılmamıştır. Okulların tümünde müzik sınıfı bulunmakta ve örneklemin çoğunluğunun sınıflarını yeterli buldukları söylenebilir.

Tablo 4. Okullarda Bulunan Müzik Aletleri:

Çalgılar	KKTC		Denizli	
	f	%	f	%
Piyano	15	83,3	2	11,1
Klavye	12	66,7	14	77,8
Gitar	4	22,2	4	22,2
Bağlama	0	0	6	33,3
Mandolin	0	0	3	16,7
Melodika	3	16,7	3	16,7
Hiçbiri	-	-	2	11,1

Tablo 4’e göre KKTC okullarında %83,3 oranında piyano, %66,7’sinde klavye, %22,2’sinde gitar, %16,7’sinde melodika bulunmaktadır. Buna göre piyano ve klavyenin yoğunlukla bulunduğu söylenebilir.

Denizli örneklemini okullarının %77,8’inde klavye, %33,3 bağlama, %22,2’sinde gitar, %16,7’sinde mandolin ve melodika %11,1’inde piyano bulunduğu ve %11,1’inde hiçbir çalgının bulunmadığı belirlenmiştir.

Tablo 5. Müzik Öğretmenleri Tarafından Kullanılan Müzik Öğretim Yöntemleri

Yöntemler	KKTC		Denizli	
	f	%	f	%
Orff	15	83,3	8	44,4
Kodaly	5	27,8	5	27,8
Dalcroze	1	5,6	3	16,7
Renklerle Nota Öğretimi	1	5,6	6	33,3
Grafiklemeli	4	22,2	5	27,8

Tablo 5’e göre KKTC örnekleminin en çok kullandıkları yöntem %83,3 ile Orff, %27,8 ile Kodaly, %22,2 ile Grafiklemeli ve %5,6 ile de Dalcroze ve Renklerle Nota Öğretimi olduğu belirlenmiştir. Denizli örnekleminin %44,4’ü Orff, %27,8’i Kodaly ve Grafiklemeli, %33,3’ü Renklerle nota öğretimi ve %16,7’si ise Dalcroze Yöntemini kullandıkları belirlenmiştir.

Tablo 6. Okulda Bulunan Orff Çalgıları

Çalgılar	KKTC		Denizli	
	f	%	f	%
Marakas	12	66,7	10	55,6
Çelik üçgen	13	72,2	10	55,6
Tef	11	61,1	12	66,7
Metalofon	4	22,2	4	22,2
Ksilofon	5	27,8	4	22,2
Agogo	3	16,7	2	11,1
Glockenspiel	3	16,7	1	5,6
Zil	10	55,6	8	44,4
Bas Davul	8	44,4	1	5,6
El Davulu	4	22,2	4	22,2
Trampet	11	61,1	5	27,8
Tahta Bloklar	9	50,0	4	22,2
Bongo	5	27,8	2	11,1
Kastanyet	8	44,4	5	33,3
Tır tır (Guiro)	7	38,9	7	38,9
Parmak zili	8	44,4	7	38,9

Orff çalgılarını belirlemeye yönelik olarak hazırlanan soruya Denizli örnekleminin verdiği cevaba göre okulların % 66,7'sinde tef, % 55,6'sında marakas ve çelik üçgen, % 44,4'ünde zil, % 38,9'unda tır tır ve parmak zili, % 33,3'ünde kastanyet, % 27,8'inde trampet, % 22,2'sinde metalofon, ksilofon, el davulu ve tahta bloklar, % 11,1'inde agogo, ve bongo, % 5,6'sında ise glockenspiel ve bas davul bulunduğu belirlenmiştir. Bu bulgulara göre tef, marakas, çelik üçgen ve zilin okullarda en çok bulunan Orff çalgıları arasında oldukları söylenebilir.

KKTC örnekleminin verdiği cevaba göre okulların % 72,2'sinde çelik üçgen, %66,7'sinde marakas, %61,1'inde tef ve trampet, % 55,6'sında zil, %50'sinde tahta bloklar, %44,4'ünde kastanyet, bas davul, parmak zili, %38,9'unda tır tır, %27,8'inde bongo ve ksilofon, %22,2'sinde metalofon ve el davulu, %16,7'sinde agogo ve glockenspiel bulunduğu belirlenmiştir. Bu bulgulara göre çelik üçgen, marakas, tef ve trampetin okullarda en çok bulunan Orff çalgıları arasında oldukları söylenebilir.

3.2. Orff ve Kodaly Yaklaşımlarının Kullanımına İlişkin Bulgular

Tablo 7'ye göre, öğretmenlerin “oyun-dans-devinim odaklı etkinliklere” derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,27 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “ritmik doğaçlama” çalışmalarına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,22 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “melodi doğaçlama” çalışmalarına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,16 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler.

Tablo 7. Orff ve Kodaly Yaklaşımlarının Denizli Örneklemini Oluşturan Müzik Öğretmenleri Tarafından Kullanılma Durumları

İFADELER		Her Zaman		Sıklıkla		Arasıra		Nadiren		Hiç		X
Orff Yaklaşımına İlişkin İfadeler		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	“Oyun-Dans-Devinim” odaklı etkinliklere yer verme	1	5,6	3	16,7	14	77,8	-	-	-	-	3,27
2	Ritmik doğaçlama çalışmaları	1	5,6	4	22,2	11	61,1	2	11,1	-	-	3,22
3	Melodi doğaçlama	-	-	7	38,9	7	38,9	4	22,2	-	-	3,16
4	Müziksel araç yaratma	1	5,6	4	22,2	8	44,4	4	22,2	1	5,6	3,00
5	“Ostinato” (sürekli tekrar eden bölüm)	2	11,1	7	38,9	6	33,3	2	11,1	1	5,6	3,38
6	Tekerlemelere yer verme	1	5,6	6	33,3	9	50	-	-	2	11,1	3,22
7	Konuşma kanonları	4	22,2	5	27,8	6	33,3	2	11,1	1	5,6	3,50
8	Yazılı metinler, fotoğraflar ve sanat eserleri gibi yardımcı öğeleri kullanma	2	11,1	8	44,4	6	33,3	2	11,1	-	-	3,55
9	Orff çalgılarını kullanarak düzenlenen çoksesli çalışmaları	1	5,6	6	33,3	2	11,1	3	16,7	6	33,3	2,61
10	Anlamsız kelimeler ve seslerden oluşan ritim ve ezgi çalışmaları	1	5,6	3	16,7	8	44,4	6	33,3	-	-	2,94
11	Grup/toplu çalışmalara derslerde yer verme	8	44,4	6	33,3	2	11,1	1	5,6	1	5,6	4,05
12	“Oyun/Dans/Devinim” etkinliklerinde beden perküsyonundan yararlanma	6	33,3	4	22,2	5	27,8	3	16,7	-	-	3,72
13	İlköğretim müzik ders saatlerinin yeterliliği	-	-	-	-	2	11,1	1	5,6	15	83,3	1,27
Kodaly’e İlişkin İfadeler												
14	“El işaretleri”nin (fonomimi) kullanımı	1	5,6	4	22,2	5	27,8	2	11,1	6	33,3	2,55
15	“Çubuk notasyon” kullanımı	-	-	2	11,1	9	50	3	16,7	4	22,2	2,50
16	“Ritmik Heceleme” çalışmalarına yer verme	10	55,6	6	33,3	2	11,1	-	-	-	-	4,44
17	Hareketli-do (Tonik Sol-fa) sisteminin kullanımı	-	-	1	5,6	7	38,9	5	27,8	5	27,8	2,22
18	Solmizasyon (notaların ilk harflerini yazarak öğretme) kullanımı	-	-	1	5,6	3	16,7	5	27,8	9	50	1,77
19	Küçük3’lü sol-mi aralığı ile başlama yaklaşımının kullanımı	3	16,7	6	33,3	3	16,7	3	16,7	3	16,7	3,16
20	K3’lü aralığının öğretimini izleyen Pentatonik dizilerin öğretimi yaklaşımının kullanımı	1	5,6	2	11,1	7	38,9	2	11,1	6	33,3	2,44
21	Pentatonik dizilerin öğretiminden sonra kromatik dizileri öğretme yaklaşımının kullanımı	-	-	2	11,1	6	33,3	4	22,2	6	33,3	2,22
22	Pentatonik ve kromatik dizilerin öğretiminden sonra modal dizileri öğretme yaklaşımının kullanımı	1	5,6	1	5,6	5	27,8	6	33,3	5	27,8	2,27
23	Çalgıdan önce solfej ve şarkı söyleme becerilerinin geliştirilmesi	11	61,1	4	22,2	2	11,1	1	5,6	-	-	4,38
24	Anadilde yazılmış şarkıların öğrencilerin konuşma yeteneğinin gelişmesine katkısı	9	50	5	27,8	4	22,2	-	-	-	-	4,27
25	Halk ezgileri aracılığı ile müzik öğretimi	7	38,9	5	27,8	5	27,8	1	5,6	-	-	4,00
26	Halk ezgilerinden yola çıkarak uluslararası eserlere yöneliş	8	44,4	4	22,2	5	27,8	1	5,6	-	-	4,05
27	Anadilde şarkı seçimi	8	44,4	9	50	1	5,6	-	-	-	-	4,38
28	Şarkı dağarcığının halk ezgilerinden oluşması	8	44,4	7	38,9	3	16,7	-	-	-	-	4,27
29	Fonemimi tekniğini kullanarak, içten duyum çalışmalarına yer verme	-	-	4	22,2	6	33,3	5	27,8	3	16,7	2,61
30	Eşliksiz şarkı söyleme etkinliklerine yer verme	3	16,7	5	27,8	7	38,9	3	16,7	-	-	3,44
31	İlköğretim müzik ders saatlerinin yeterliliği	-	-	-	-	1	5,6	2	11,1	15	83,3	1,22

Tablo 7’de öğretmenlerin “artık materyallerden müziksel araç yaratma” etkinliklere derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,00 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “ostinato” etkinliklerine derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,38 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “tekerleme” etkinliklerine derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,22 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “konuşma kanonları” etkinliklerine derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,50 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “yazılı metinler, fotoğraflar ve sanat eserleri gibi yardımcı öğelere” derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,55 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “Orff çalgılarını kullanarak düzenlenen çoksesli çalışmalara” derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,61 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “anlamsız kelimeler ve seslerden oluşan ritim ve ezgi çalışmalarına” derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,94 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “grup/toplu düzenlenen çoksesli çalışmalara” derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 4,05 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “Oyun/dans/devinim eksenli etkinliklerde beden perküsyonu çalışmalarına” derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,72 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “müzik ders saatlerinin yeterliliğine” yönelik ifadenin ortalaması 1,27 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler müzik ders saatlerini hiçbir şekilde yeterli bulmadıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin “el işaretleri”nin kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,55 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde nadiren yer vermektedirler. Öğretmenlerin “çubuk notasyon” kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,50 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde nadiren yer vermektedirler. Öğretmenlerin “ritmik heceleme” çalışmalarına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 4,44 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde her zaman yer vermektedirler. Öğretmenlerin “hareketli-do” sisteminin kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,22 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde nadiren yer vermektedirler. Öğretmenlerin “solmizasyon” kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 1,77 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde hiç yer vermemektedirler. Öğretmenlerin “aralık öğretime küçük3 sol-mi aralığı ile başlama” yaklaşımının kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,60 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “k3’lü aralığının öğretimini izleyen pentatonik dizilerin öğretimi yaklaşımının” kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,44 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde nadiren yer vermektedirler. Öğretmenlerin “pentatonik dizilerin öğretiminden sonra kromatik dizilerin öğretimi yaklaşımının” kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,22 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde nadiren yer vermektedirler. Öğretmenlerin “pentatonik ve kromatik dizilerin öğretiminden sonra modal dizileri öğretme yaklaşımının” kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,27 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde nadiren yer vermektedirler. Öğretmenlerin “çalgıdan önce solfej ve şarkı söyleme becerilerinin geliştirilmesi” yaklaşımının kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 4,38 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde her zaman yer vermektedirler. Öğretmen-

lerin “anadilde yazılmış şarkıların öğrencilerin konuşma yeteneğinin gelişmesine katkısına” yönelik ifadenin ortalaması 4,27 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde her zaman yer vermektedirler. Öğretmenlerin “halk ezgileri aracılığı ile müzik öğretiminin daha etkili olacağına” yönelik ifadenin ortalaması 4,00 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “halk ezgilerinden yola çıkarak uluslararası eserlere yer vermelerine” yönelik ifadenin ortalaması 4,05 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “şarkı seçiminin ana dilde olmasına özen gösterme durumuna” yönelik ifadenin ortalaması 4,38 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler anadilde şarkı seçimini her zaman desteklemektedirler. Öğretmenlerin “şarkı dağarcığının halk ezgilerinden oluşmasına” yönelik ifadeye verdikleri cevabın ortalaması 4,27 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde her zaman yer vermektedirler. Öğretmenlerin “fonomimi tekniğini kullanarak, içten duyum çalışmalarına yer verme durumuna” yönelik ifadeye verdikleri cevabın ortalaması 2,61 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “eşiksiz şarkı söyleme etkinlikleri çalışmalarına yer verme durumunuza” yönelik ifadeye verdikleri cevabın ortalaması 3,44 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “İlköğretim müzik ders saatlerinin yeterliliğine” yönelik ifadeye verdikleri cevabın ortalaması 1,22 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler ders saatlerini yeterli bulmamaktadırlar.

Tablo 8. Orff ve Kodaly Yaklaşımlarının KKTC Örneklemini Oluşturan Müzik Öğretmenleri Tarafından Kullanılma Durumları:

İFADELER		Her Zaman		Sıklıkla		Arasıra		Nadiren		Hiç		X
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Orff Yaklaşımına İlişkin İfadeler												
1	“Oyun-Dans-Devinim” odaklı etkinlikler	1	5,6	4	22,2	9	50,0	1	5,6	3	16,7	2,94
2	Ritmik doğaçlama çalışmaları	3	16,7	7	38,9	6	33,3	1	5,6	1	5,6	3,55
3	Melodi doğaçlama	1	5,6	5	27,8	8	44,4	4	22,2	-	-	3,16
4	Müziksel araç yaratma	-	-	7	38,9	6	33,3	1	5,6	4	22,2	2,88
5	“Ostinato” (sürekli tekrar eden bölüm)	1	5,6	5	27,8	9	50,0	1	5,6	2	11,1	3,11
6	Tekerlemelere yer verme	1	5,6	3	16,7	5	27,8	5	27,8	4	22,2	2,55
7	Konuşma kanonları	2	11,1	4	22,2	6	33,3	2	11,1	4	22,2	2,88
8	Yazılı metinler, fotoğraflar ve sanat eserleri gibi yardımcı öğeleri kullanma	4	22,2	3	16,7	9	50,0	-	-	2	11,1	3,38
9	Orff çalgılarını kullanarak düzenlenen çoksesli çalışmaları	3	16,7	6	33,3	5	27,8	3	16,7	1	5,6	3,38
10	Anlamsız kelimeler ve seslerden oluşan ritim ve ezgi çalışmaları	1	5,6	3	16,7	9	50,0	3	16,7	2	11,1	2,88
11	Grup/toplu çalışmalara derslerde yer verme	3	16,7	9	50,0	3	16,7	1	5,6	2	11,1	3,55
12	“Oyun/Dans/Devinim” etkinliklerinde beden perküsyonunun yararlanma	3	16,7	5	27,8	4	22,2	4	22,2	2	11,1	3,16
13	İlköğretim müzik ders saatlerinin yeterliliği	-	-	-	-	5	27,8	6	33,3	7	38,9	1,88
Kodaly'e İlişkin İfadeler												
14	“El işaretleri”nin (fonomimi) kullanımı	-	-	5	27,8	5	27,8	3	16,7	5	27,8	2,55
15	“Çubuk notasyon” kullanımı	1	5,6	-	-	8	44,4	7	38,9	2	11,1	2,50
16	“Ritmik Heceleme” çalışmalarına yer verme	3	16,7	6	33,3	6	33,3	1	5,6	2	11,1	3,38
17	Hareketli-do (Tonik Sol-fa) sisteminin kullanımı	1	5,6	4	22,2	4	22,2	5	27,8	4	22,2	2,61

18	Solmizasyon (notaların ilk harflerini yazarak öğretme) kullanımı	2	11,1	2	11,1	4	22,2	2	11,1	8	44,4	2,33
19	Küçük3 sol-mi aralığı ile başlama yaklaşımının kullanımı	5	27,8	5	27,8	7	38,9	-	-	1	5,6	3,72
20	K3'lü aralığının öğretimini izleyen Pentatonik dizilerin öğretimi yaklaşımının kullanımı	1	5,6	6	33,3	6	33,3	1	5,6	4	22,2	2,94
21	Pentatonik dizilerin öğretiminden sonra kromatik dizileri öğretme yaklaşımının kullanımı	-	-	6	33,3	5	27,8	2	11,1	5	27,8	2,66
22	Pentatonik ve kromatik dizilerin öğretiminden sonra modal dizileri öğretme yaklaşımının kullanımı	-	-	6	33,3	6	33,3	2	11,1	4	22,2	2,77
23	Çalgıdan önce solfej ve şarkı söyleme becerilerinin geliştirilmesi	6	33,3	3	16,7	8	44,4	-	-	1	5,6	4,00
24	Anadilde yazılmış şarkıların öğrencilerin konuşma yeteneğinin gelişmesine katkısı	7	38,9	9	50,0	1	5,6	-	-	1	5,6	4,16
25	Halk ezgileri aracılığı ile müzik öğretimi	5	27,8	7	38,9	4	22,2	-	-	2	11,1	3,72
26	Halk ezgilerinden yola çıkarak uluslararası eserlere yöneliş	7	38,9	6	33,3	2	11,1	1	5,6	2	11,1	3,83
27	Anadilde şarkı seçimi	3	16,7	9	50,0	4	22,2	1	5,6	1	5,6	3,66
28	Şarkı dağarcığının halk ezgilerinden oluşması	2	11,1	5	27,8	10	55,6	1	5,6	-	-	3,44
29	Fononimi tekniğini kullanarak, içten duyum çalışmalarına yer verme	-	-	2	11,1	8	44,4	6	33,3	2	11,1	2,55
30	Eşliksiz şarkı söyleme etkinliklerine yer verme	3	16,7	4	22,2	8	44,4	3	16,7	-	-	3,38
31	İlköğretim müzik ders saatlerinin yeterliliği	-	-	2	11,1	5	27,8	7	38,9	4	22,2	2,27

Tablo 8'e göre KKTC örneklemindeki öğretmenlerin "oyun-dans-devinim odaklı etkinliklere" derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,94 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin "ritmik doğaçlama" çalışmalarına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,55 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin "melodi doğaçlama" çalışmalarına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,16 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin "artık materyallerden müziksel araç yaratma" etkinliklere derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,88 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin "ostinato" etkinliklerine derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,11 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin "tekerleme" etkinliklerine derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,55 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde nadiren yer vermektedirler. Öğretmenlerin "konuşma kanonları" etkinliklerine derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,88 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin "yazılı metinler, fotoğraflar ve sanat eserleri gibi yardımcı öğelere derslerinde yer vermelerine" yönelik ifadenin ortalaması 3,38 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin "Orff çalgılarını kullanarak düzenlenen çoksesli çalışmalara derslerinde yer vermelerine" yönelik ifadenin ortalaması 3,38 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin "anlamsız kelimeler ve seslerden oluşan ritim ve ezgi çalışmalarına derslerinde yer vermelerine" yönelik ifadenin ortalaması 2,88 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin "grup/toplu düzenlenen çoksesli çalışmalara derslerinde yer vermelerine" yönelik ifadenin ortalaması 3,55 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler

retmenler bu etkinliklere derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “Oyun/dans/devinim etkinliklerinde beden perküsyonu çalışmalarına derslerinde yer vermelerine” yönelik ifadenin ortalaması 3,16 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “müzik ders saatlerinin yeterliliğine” yönelik ifadenin ortalaması 1,88 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler müzik ders saatlerini nadiren yeterli bulduklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin “el işaretleri”nin kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,55 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde nadiren yer vermektedirler. Öğretmenlerin “çubuk notasyon” kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,50 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde nadiren yer vermektedirler. Öğretmenlerin “ritmik heceleme” çalışmalarına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,38 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “hareketli-do” sisteminin kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,61 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “solmizasyon” kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 2,33 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde nadiren yer vermektedirler. Öğretmenlerin “aralık öğretimine küçük3 sol-mi aralığı ile başlama” yaklaşımının kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 3,72 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu etkinliklere derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “k3’lü aralığının öğretimi izleyen pentatonik dizilerin öğretiminin kullanımına derslerinde yer vermelerine” yönelik ifadenin ortalaması 2,94 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “pentatonik dizilerin öğretiminden sonra kromatik dizilerin öğretimi yaklaşımının kullanımına derslerinde yer vermelerine” yönelik ifadenin ortalaması 2,66 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “pentatonik ve kromatik dizilerin öğretiminden sonra modal dizileri öğretme yaklaşımının kullanımına derslerinde yer vermelerine” yönelik ifadenin ortalaması 2,77 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “çalgıdan önce solfej ve şarkı söyleme becerilerinin geliştirilmesi” yaklaşımının kullanımına derslerinde yer vermelerine yönelik ifadenin ortalaması 4,00 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “anadilde yazılmış şarkıların öğrencilerin konuşma yeteneğinin gelişmesine katkısına” yönelik ifadenin ortalaması 4,16 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “halk ezgileri aracılığı ile müzik öğretiminin daha etkili olacağı yaklaşımı” yönelik ifadenin ortalaması 3,72 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “halk ezgilerinden yola çıkarak uluslararası eserlere yer vermelerine” yönelik ifadenin ortalaması 3,83 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “şarkı seçiminin anadilde olmasına özen gösterme durumuna” yönelik ifadenin ortalaması 3,66 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler anadilde şarkı seçimini sıklıkla desteklemektedirler. Öğretmenlerin “şarkı dağırcığının halk ezgilerinden oluşmasına” yönelik ifadeye verdikleri cevabın ortalaması 3,44 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde sıklıkla yer vermektedirler. Öğretmenlerin “fonomimi tekniğini kullanarak, içten duyum çalışmalarına yararlanma durumuna” yönelik ifadeye verdikleri cevabın ortalaması 2,55 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde nadiren yer vermektedirler. Öğretmenlerin “eşliksiz şarkı söyleme etkinlikleri çalışmalarına yer verme durumuna” yönelik ifadeye verdikleri cevabın ortalaması 3,38 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler bu yaklaşıma derslerinde ara sıra yer vermektedirler. Öğretmenlerin “ilköğretim müzik ders saatlerinin yeterliliğine” yönelik ifadeye verdikleri cevabın ortalaması 2,27 çıkmıştır. Buna göre öğretmenler ders saatlerini nadiren yeterli bulmaktadırlar.

38. Soruya İlişkin Bulgular ve Yorumları

Denizli örnekleminde bulunan müzik öğretmenlerinin bu öğretim yöntemlerini derslerinde uygulayabilmek için önerileri şu şekilde sınıflandırılabilir:

Tablo 9. Denizli Örnekleminin 38. Soruya İlişkin Görüş ve Önerileri

Denizli Örneklemindeki Müzik Öğretmenlerinin Öneri İfadeleri		f	%
1	Ders saatleri artırılmalıdır.	17	94,4
2	Donanımlı müzik sınıfları mutlaka her okulda bulunmalıdır.	13	72,2
3	Sınıflardaki öğrenci sayıları az olmalıdır.	8	44,4
4	Müzik dersi seçmeli olmalıdır.	4	22,2
5	Kaliteli Orff çalgıları tüm okullarda yeterli sayıda bulunmalıdır.	5	27,7
6	Hizmetiçi eğitim, seminer, konferans ve workshoplar bakanlık desteği ile verilmelidir.	6	33,3
7	Orff müzik öğretimi yönteminin eğitimi üniversitelerde verilmelidir	5	27,7
8	İlköğretim 4. Sınıfta başlayan müzik eğitiminin 1 veya 2. Sınıfta başlaması	1	5,5
9	Okul öncesi bölümlerde de Orff eğitimi üzerine çalışmalar yapıp bu öğretim yöntemi öğretilmelidir	2	11,1
10	Okullardaki çalgı eksiklikleri giderilmelidir.	5	27,7
11	Ders kitabının düzeye uygun örneklerle zenginleştirilmelidir.	8	44,4
12	Program tekrar düzenlenmelidir.	6	33,3
13	Düzenli olarak Müzik Öğretmenleri sempozyumu düzenlenmelidir.	1	5,5
14	Müzik dersi etütleri açılmalıdır.	2	11,1

Örnekleme oluşturan öğretmenlerin müzik dersleri ile ilgili olarak % 94,4 gibi büyük bir oranda ders saatlerine ilişkin eksiklikler duydukları görülmektedir. Ders saatlerinin azlığı kadar, kendilerine ait bir müzik sınıfının olmayışı % 72,2, okul çalgıları ile Orff yaklaşımına ilişkin müzik aletlerinin yeterli sayıda olmaması % 27,7 oranında verimli ders yapamamalarının sebeplerindendir. Bununla birlikte öğretmenlerin % 33,3'ünün bu öğretim yöntemlerine ilişkin bilgilerinin olmaması ya da çok az olması nedeni ile hizmet içi eğitim, seminer, konferans talebinde bulunmaları çok normal bir istek olarak algılanmalıdır. Sınıfta bulunan öğrenci sayılarının çok fazla olması da öğretmenlerin % 44,4'ünün bu öğretim yöntemlerini uygulayamamalarında önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. İlköğretim Müzik Öğretim Programı'nın ve öğretmen ve öğrenci ders kitaplarının tekrar düzenlenmesi isteği de alanda birebir çalışan ve bu sistemin içinde bulunan öğretmenlerin samimi düşünceleridir.

KKTC örnekleminde bulunan müzik öğretmenlerinin bu öğretim yöntemlerini derslerinde uygulayabilmek için önerileri şu şekilde sınıflandırılabilir:

KKTC örneklemini oluşturan öğretmenlerin %22'sinin görüş birliğinde oldukları fikir, müzik ders saatlerinin artırılmasıdır. Mevcut Orta Öğretim Müzik Dersi Öğretim Programının tamamen değiştirilip, geliştirilmesi konusunda ise müzik öğretmenlerinin %16,7'si hemfikirdir. Orff çalgıların okullara sağlanması ve Orff yönteminin sınıflarda uygulanması, hizmetiçi eğitim ve uygulamalı seminerlerin düzenlenmesi ve sınıf mevcutlarının müzik dersi yapmaya uygun sayıya düşürülmesi konuları da müzik öğretmenlerinin %11'inin ortak görüşleri arasındadır.

Tablo 10. KKTC Örnekleminin 38. Soruya İlişkin Görüş ve Önerileri

	KKTC Örneklemindeki Müzik Öğretmenlerinin Öneri İfadeleri	f	%
1	Okulların bu aletleri sağlamaları, yöntemlere gereken önemi vermeleri, öğretmenlerin bu yöntemleri uygulamaları ve aletleri sınıfta kullanmaları gerekmektedir.	2	11,1
2	Genellikle ortaöğretimde Orff tekniğinin daha eğlenceli olabileceğini düşünüyorum, özellikle tartaum duygusunu güçlendireceği hakkında hiçbir şüphem olmadığını belirtmek isterim.	1	5,5
3	Öncelikle öğretmenlerin bu konudaki bilgilerini ve uygulamalarını daha da geliştirmeleri gerekiyor. Aynı zamanda okulun imkanlarının bu yönden geliştirilip, öğrencilerin ilgisini arttırmak için motive edilmesi gerekiyor	1	5,5
4	Öğretmenlikte 4. Senemdeyim, 4 okul değiştirdim hepsinde Orff çalgılarını kullandım. Şu andaki okulum T.M.K.’da sınıf sayısı daha az olduğu için rahatlıkla kullanabiliyorum.	1	5,5
5	Mevcut müfredat programının tamamen değiştirilip, öğrencinin katılımını sağlayacak, kültürünü geliştirecek programlar yapılmalıdır.	3	16,7
6	Ders saatlerinin artırılması	4	22,2
7	Daha çok hizmetiçi eğitim düzenlenmelidir, bu yöntemlerin uygulamalı seminerlerle anlatılıp öğretilmesi daha yararlı olabilir.	2	11,1
8	Sınıflarımızın çok kalabalık olmaması gerekmektedir	2	11,1
9	Müzik dersinin esas amacı gözden geçirilmeli ve amaca uygun hedefler yeniden yazılmalı, yazılırken bu amaçlarla Orff ve Kodaly’nin felsefesi birleştirilmeli. Bu sentez ve beklentiler halihazırda çalışan öğretmenlere anlatılmalı. Orff’un sadece müzik eğitimiyle ilgili olmadığı bir yaşam felsefesi olduğu paylaşılmalı, kendine güvene, çoğalmaya, hoşgörüye dayalı bir yaklaşımın öncelikle öğretmenlere anlatılması gerekmektedir.”,	1	5,6
10	Orff ve Kodaly müzik yöntemlerinin ülkemiz gerçeklerine uyarlanabileceğine inanmak istiyorum, ama realite ne yazık ki öyle toz pembe değil. Hayal etmek ve uygulamak farklıdır. Arabesk bir toplumun Orff ve Kodaly gibi dünyaya mal olmuş, iki bestecinin anlaşılması için en az 300 yıl geçmesi gerekir.	1	5,6
11	Sınıflarda müzik ses sistemi, bilgisayar, teyp gibi teknolojik aletlerde bulunsa çok daha canlı dersler yapılabilir	1	5,6

4. Sonuç ve Öneriler

Müzik eğitimimizde kullanılan ya da kullanılması önerilen çağdaş müzik öğretim yaklaşımlarından olan Kodaly ve Orff’un uygulanma durumlarına ilişkin yapılan bu araştırmada elde edilen bulgular ışığında şu sonuçlara ulaşılmıştır.

KKTC örneklemindeki tüm okulların müzik sınıfına ve Orff çalgılarının büyük bir kısmına sahip olmalarına rağmen, müzik öğretmenlerinin Kodaly ve Orff yaklaşımlarındaki teknikleri uygulayamamalarının altında yatan en büyük etkenler güncel ve çağdaş bir müzik öğretim programının olması, müzik ders saatlerinin yetersizliği, hizmetiçi eğitim ihtiyacı ve sınıf mevcutlarının müzik dersi yapmaya elverişli sayıda olmamasıdır.

Buna ek olarak, Denizli örneklemini oluşturan müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun söz konusu müzik öğretim yaklaşımlarına yönelik olarak eğitim almamış oldukları, hizmetiçi eğitim çalışmalarına ve seminerlere ihtiyaç duydukları belirlenmiştir. Kendine özgü çalışma biçimleri ve araç-gereçleri olan bu yöntemleri kalabalık sınıflarda, yetersiz zaman dilimi içerisinde uygulayamadıkları belirlenmiş, müzik ders saatlerinin, sadece bu yaklaşımları uygulamak için değil, klasik yöntemler ile yapılan müzik dersleri için bile oldukça yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Örneklemini oluşturan müzik öğretmenlerinin Orff ve Kodaly Müzik Öğretim Yaklaşımları içerisinde yer alan tekniklere derslerinde ara sıra yer verdikleri saptanmıştır.

Öneriler:

1. İlköğretim ve Ortaöğretim müzik ders saatleri artırılmalıdır.
2. Müzik öğretim yöntemlerine ilişkin hizmet içi eğitim bakanlık destekli olarak verilmelidir.
3. Her okulda donanımlı müzik sınıfları bulunmalıdır.
4. Bu müzik öğretim yaklaşımları üzerine deneysel araştırmalar yapılmalı ve yetkililerin dikkatine sunulup insanın sağlıklı gelişimi açısından müzik eğitiminin önemi vurgulanmalıdır.
5. Müzik öğretmeni yetiştirme programı günümüz müzik öğretim yöntemlerine göre tekrar ele alınmalı, okulöncesi müzik eğitimi, ilköğretim ve ortaöğretime özgü güncel müzik öğretim yöntemlerine ilişkin ayrıntılı dersler koyulmalıdır.
6. İlköğretim Müzik Öğretim Programı tekrar gözden geçirilmeli ve günümüz öğretim metotlarından yararlanılarak geliştirilmelidir.
7. Orff ve Kodaly müzik öğretim yaklaşımları Türk müzik eğitim sistemine uyumlu bir hale getirilmesi ile ilgili projeler tasarlanmalı, bu konularda daha fazla çalışma yapılmalıdır.

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ

KAYNAKLAR

- Ekici, (1998). *Orff Çalgıları ve Müzik Eğitiminde Kullanım Yöntemleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Fraze, (2006). *Orff Schulwerk Today*. Germany: Schott Music Corporation
- Gültek, (2007). *Zoltan Kodaly ve Kodaly Yöntemi* (çeviri makale). MuzikEğitimcileri.net web sayfası. Erişim tarihi: 05.12.2010
- Kalyoncu, (2006). *Türkiye’de Orff-Schulwerk Uygulamaları*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Örneği. Yaratıcı Drama Dergisi 1-2 s. 89-101.
- Toksoy ve Beşiroğlu, (2006). *Orff Yaklaşımı Çerçevesinde İlköğretim I. Kademesinde Müzik ve Hareket Eğitimine Başlangıç İçin Bir Model Önerisi*. İTÜ Dergisi/b. Sosyal Bilimler, 3 (2) 23-34.
- Yıldırım, (1995). *Kodaly Yöntemi ile Müzik Eğitimi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Yıldırım, (2009). *Kodaly Yönteminin İlköğretim Öğrencilerinin Keman Çalma Becerisi, Özyeterlik Algısı ve Keman Çalmaya İlişkin Tutumları Üzerindeki Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Yiğit, (2000). *Müzik Eğitiminde Kodaly Metodunun Rolü*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ